

TILLSYNS- OCH
FÖRESKRIFTSRÅDET

Liisa Bjällås
Tel: 010-698 14 52
liisa.bjallas@
naturvardsverket.se

PROTOKOLL
2011-09-22 Ärendenummer
NV 07346-11

Tillsyns och föreskriftsrådets möte den 21 september 2011

Närvarande

Rådet

Kerstin Cederlöf, ordförande, Naturvårdsverket, Martin Pålman, Naturvårdsverket, Gregory Moore, Kemikalieinspektionen, Moa Carlsson, Socialstyrelsen, Magnus Franzén, Jordbruksverket, Lena Orbelius, Generalläkaren, Ann-Sofie Eriksson, Sveriges Kommuner och Landsting, Thomas Forsberg, Västerås stad och Johan Löwenadler Davidsson, Havs- och vattenmyndigheten

Rådets kansli: Pirjo Körsén, Monika Magnusson, Anna Rolf och Liisa Bjällås.

Övriga

Marie Becker, Miljödepartementet, Tomas Waara, Länsstyrelsen i Uppsala län, Margareta Svenning, Länsstyrelsen i Skåne län, Göran Jansson, Länsstyrelsen i Skåne län

Dagen inleddes med workshop med de andra miljöbalksmyndigheterna, protokollbilaga 1.

1. Rådsmötets öppnande

Kerstin Cederlöf öppnade mötet och välkomnade de nya ledamöterna.

2. Fastställande av dagordning

Dagordningen fastställdes

3. Föregående mötesprotokoll

Inga invändningar förekom mot protokollet. Moa Carlsson och Martin Pålman fortsätter att diskutera ett eventuellt behov av en arbetsgrupp gällande allmänna råd.

4. Val av justerare

Till protokollsjusterare valdes Martin Pålman.

5. Vad ska rådet göra och vad kan förväntas av dess verksamhet?

Kerstin Cederlöf presenterade sig och beskrev syftet med rådet och dess verksamhet. Rådets verksamhet är en viktig del av miljöbalksarbetet som i sin tur är kopplat till miljömålen. Rådet bör se den potential som finns i miljöbalken, bland annat att skapa förutsättningar för förebyggande

miljöarbete och möjligheten att uppnå en miljönytta. Ett stort behov av samordning finns när det gäller arbetet med miljömålen, miljöbalken och alla verksamma myndigheter. Kerstins vision är ett produktivt, effektivt och handlingskraftigt råd. Kerstin betonade vikten av att ledamöterna arbetar konstruktivt och drivande och med hela miljöbalken som grund för ett effektivt miljöarbete. Kansliet fungerar som ett stöd för rådet.

Kerstin skickade runt frågan om övriga ledamöters tankar om rådet:

Synpunkter

- Rådet behöver fokusera mindre internt och mer på utåtriktade insatser för att synliggöra rådets arbete. Driva mer seminarier, anlita föredragshållare, vara medarrangör i olika sammanhang och fokusera mindre på tunga utredningsuppdrag.
- Årscykeln och arbetsordningen diskuterades och ändringar föreslogs för att ledamöterna ska kunna få med rådets planerade insatser i myndigheternas egna verksamhetsplanering. Det är även en förutsättning för att kunna avsätta resurser till rådsarbetet. Internatet föreslogs flyttas till våren och innefatta en dag för workshop med alla miljöbalksmyndigheterna och en dag för rådsmöte.
- För att kunna få till stånd ett effektivt arbete föreslogs även att utöka antalet möten till tre stycken per termin, varav ett kan vara video/telefonmöte. Man kan arbeta i arbetsgrupper och projekt med tätare rapportering till rådet.
- Rådet bör vara ett stöd för myndigheter där tillsyn enligt miljöbalken är en liten del av verksamheten.
- Naturvårdsverket kommer i sitt arbete framöver att använda rådet i utökad omfattning via webb och aktiviteter. Utvärdering och uppföljning är ett sätt för rådet att synas utåt.
- Viktiga beslut i rådets interna arbete, t.ex. beslut om inriktningsdokument ska ha ett skriftligt förfarande så att alla berörda kan vara delaktiga. Kansliet ser över arbetsordningen för övrig beslutsordning och lämnar förslag på ev. justering.
- Rådet ska fungera som en ledningsgrupp där ledamöterna har drivansvar för frågor man tar på sig samt nätverkar och deltar i seminarier m.m.
- Information till registren ska lämnas kontinuerligt. Det är viktigt att de är uppdaterade eftersom de har många användare.
- Sprida information till övriga miljöbalksmyndigheter att de kan väcka frågor i rådet och delta i möten.

Uppdrag

- Kansliet ser över arbetsordningen och årscykeln – bereds inför nästa rådsmöte.
- Kansliet bokar ett kortare videomöte innan nästa rådsmöte.
- Kansliet förbereder ett underlag till omvärldsanalys till nästa rådsmöte.

6. Reflektioner efter workshopen – hur går vi vidare?

Kansliet tar fram en sammanställning av workshopens resultat. Kansliet gör även en omvärldsanalys utifrån resultatet. Omvärldsspaningen ska ligga till grund för inriktningsdokumentet som ska beslutas i januari 2012.

Inför nästa workshops planering skulle man kunna tillfråga någon övrig miljöbalksmyndighet att delta.

Uppdrag

- Kansliet dokumenterar punkterna från workshopen och skickar ut till samtliga miljöbalksmyndigheter för synpunkter och eventuella kompletteringar.

7. Information om föreskriftsarbeten

Magnus Franzén redogjorde för Jordbruksverkets arbete med föreskriftsarbete i enlighet med protokollsbilagorna 2-7.

Till nästa möte utsågs Johan Löwenadler Davidsson ta fram en motsvarande presentation av Havs- och vattenmyndighetens föreskriftsarbete.

8. Information från ledamöter

Lena Orbelius - Generalläkaren arbetar mycket med behovsutredning, verksamhets- och tillsynsplaner. Vidare utreds avgränsningar i tillsynen (utlandet, sjön, livsmedel etc.). En hälsoskyddsföreskrift håller på att tas fram.

Thomas Forsberg - Västerås stad växer så det knakar. Det byggs kring attraktiva lägen vid Mälaren och miljö- och hälsoskyddsförvaltningen arbetar med frågor om schaktmassor och förorenade områden i samband med exploateringen. Förvaltningen försöker vara med tidigt i processerna när det gäller t.ex. översiktsplaner och klimatstrategi. Tillsynsplan och taxor är också områden som förvaltningen arbetar med. Det har blivit en kraftig förnyring med nya unga politiker och miljöfrågorna har i allra högsta grad blivit kommunstyrelsefrågor.

Magnus Franzén - Jordbruksverket driver ett tillsynsprojekt om växtnäring. JV har fått ett breddat ansvar i och med nya miljötillsynsförordningen och kartlägger gränser och möjligheter till samarbete. Behoven är störst när det gäller samverkan med Kemikalieinspektionen.

Gregory Moore - Nya miljötillsynsförordningen medför bland annat att KemI tar över ansvar från MSB. Samverkansavtal kommer att upprättas. Kemi har haft möten med kommuner gällande tillstånd till överlåtelser av kemikalier där diskussioner har förts om hur ansvaret ska delas i praktiken. 2012 drivs ett samverkansprojekt med länsstyrelsen om Reach som gäller användning av kemikalier.

Martin Pählman - Naturvårdsverket arbetar med miljötillsynsförordningen, bl.a. när det gäller rapporteringen enligt 1 kap. 28§. På gång är vägledning på webben av tillsynsbegreppet, handbok om biotopskydd, uppdatering av viltförvaltningsföreskrifterna. Revidering av tillsynsvägledningsplanen kommer att göras efter att verksamhetsplaneringen är klar. Arbetet kring industribuller fortgår och Johanna Bengtsson Rydberg är bullersamordnare. Regeringen har gett NV i uppdrag att se över nationalparksföreskrifterna för att tydliggöra hur näringsverksamheter kan bedrivas på ett framgångsrikt sätt med respekt för naturvärdena. NV deltar i samverkansprojektet om REACH. Det nya IED-direktivet innebär att ett antal föreskrifter kommer att slås samman .

Johan Löwenadler Davidsson - Havs- och vattenmyndigheten bedriver för närvarande myndighetsbygge. Många medarbetare kommer från Fiskeriverket och har delvis nya arbetsuppgifter. En omfattande rekrytering pågår. Man ser över hur tillsynsuppdraget ser ut och hur nya delar ska hanteras. Ser rådet som en möjlighet till stöd och vägledning.

Moa Carlsson - Socialstyrelsen omorganiserades för något år sedan och det har varit en omfattande personalomsättning. På gång är ett nationellt tillsynsprojekt om piercing och tatuering och ett uppdrag från departementet om astma och allergier vid förskolor. Diskussion förs om enskilda dricksvattentäkter och fördelningen av Socialstyrelsens och Livsmedelsverkets ansvar.

9. Information från kansliet

Pirjo Körsén presenterade kansliets resurser. *Liisa Bjällås* innehar en full tjänst för kansliet och *Monika Magnusson* och *Anna Rolf* en halv tjänst vardera. *Pirjo* berättade vidare att *Zofia Tucinska* har blivit ordförande i IMPEL. *Pirjo* kontaktar *Zofia* och frågar om hon kan vara med vid nästa rådsmöte och berätta lite kort om IMPEL och tillsynseuropa. *Pirjo* själv är numera Naturvårdsverkets representant i Tillsynsforums styrelse.

Liisa Bjällås berättade att nyheterna som går automatiskt från webben inte når alla mottagare. Konsulterna letar efter felet och tills vidare rekommenderas användarna att gå in på webbplatsen www.tofr.info och läsa nyheterna därifrån. Nyheterna sparas några månader.

Tillsynsforum är ett nätverk för statliga myndigheter med tillsynsuppgifter med syftet är att stärka yrkesrollen för de som arbetar med tillsyn. De har sin höstkonferens den 15 november. Temat är Sociala medier i tillsyn. Konferensen kommer att filmas och presenteras senare på webbplatsen www.tillsynsforum.se.

Monika Magnusson berättade att inbjudan till rådets utbildning, Konsten att utöva säker myndighetsutövning ligger på webbplatsen. Länsstyrelsen i Västra Götaland ordnar samma utbildning under hösten och därför har vi samordnat oss när det gäller tider och platser.

10. Innehåll till TVL-träffen den 27 oktober (prel.)

Margareta Svenning, *Tomas Waara* och *Göran Jansson* informerade kort om det preliminära programmet. Träffen kommer att handla om bland annat; samverkan i praktiken, återkallelse av tillsynsuppgifter, erfarenhetsutbyte mellan kommunerna, Sveriges Kommuner och Landstings skrift om jäv, miljökvalitetsnormer om vatten (vägledningen om tillsynen), tvåinstansjäv i samband med tillsynsvägledning, tillsynsrollen (Miljösamverkan Sverige har haft utbildning).

Martin Pählman föreslog att för att få bra diskussioner och erfarenhetsutbyte bör deltagarna skicka in underlag, i den mån det finns, före träffen.

Uppdrogs till kansliet att skicka en mejlförfrågan till rådsledamöterna om vem som kan representera rådet på TVL-träffen.

11. Övriga frågor

Inga övriga frågor anmäldes.

Mötets avslutande

Kerstin Cederlöf tackade för dagen och avslutade mötet.

Vid protokollet

Liisa Bjällås

Liisa Bjällås

Kerstin Cederlöf

Kerstin Cederlöf
(ordförande)

Martin Pählman

Martin Pählman
(protokolljusterare)

Protokollsbilaga 1**Workshop med andra miljöbalksmyndigheter****Närvarande:***Rådet*

Kerstin Cederlöf, ordförande, Naturvårdsverket, Martin Pählman, Annelie Johansson, Länsstyrelsen i Jönköpings län, Naturvårdsverket, Gregory Moore, Kemikalieinspektionen, Moa Carlsson, Socialstyrelsen, Magnus Franzén, Jordbruksverket, Lena Orbelius, Generalläkaren, Ann-Sofie Eriksson, Sveriges Kommuner och Landsting, Thomas Forsberg, Västerås stad och Johan Löwenadler Davidsson, Havs- och vattenmyndigheten

Rådets kansli: Pirjo Körsén, Monika Magnusson, Anna Rolf och Liisa Bjällås

Övriga

Marie Becker, Miljödepartementet, Carina Lif, Miljösamverkan Sverige, Maria Lotz, Boverket, Anna Norstedt, Strålsäkerhetsmyndigheten, Johannes Eskilsson, Jordbruksverket, Magnus Sjöström, Energimyndigheten, Emma Johansson, Skogsstyrelsen, Gunnar Guzikowski, Läkemedelsverket, Tomas Waara, Länsstyrelsen i Uppsala län, Margareta Svenning, Länsstyrelsen i Skåne län, Göran Jansson, Länsstyrelsen i Skåne län.

Inledning:

Kerstin Cederlöf inledde Workshopen med att presentera sig och uttryckte vikten av rådet som samordnings- och samverkansorgan. Kerstin menade att rådets verksamhet är helt nödvändig för att miljöbalken ska kunna tillämpas i enlighet med intentionerna – det är både en miljöfråga och demokratifråga. Statens verksamhet syftar ytterst till att förverkliga regeringsformens demokrativärden. Det vi som myndigheter gör ska ske i enlighet med lagarna, på ett objektivt och sakligt sätt där alla behandlas lika. Där varje medborgare möts med respekt och utifrån sina förutsättningar och det ska ske med den kvalitet som behövs så snabbt och effektivt som möjligt inom den resurs vi har. Rådet har ändrat karaktär, kanske främst för att öka effektiviteten, och det är nu bara en handfull av miljöbalksmyndigheterna som ingår i rådet. Ett nödvändigt komplement till rådets arbete är aktiviteter som inkluderar även de andra miljöbalksmyndigheterna. Det krävs för att upprätthålla en hög kvalitet i miljöbalkstillsynen och utan det blir förändringen av rådet inte längre ett uttryck för effektivitet utan kontraproduktivt i förhållande till syftet.

Information från Miljödepartementet

Marie Becker presenterade sig, hon sitter på miljöanalysenheten som samverkar med rättsenheten och sakenheterna.

- Miljötillsynsförordningen – vissa frågor är inte helt färdigutredda. Till exempel när det gäller kemikalieområdet, primärleverantörer och möjlighet att överlåta tillsyn till kommunerna. Det är framförallt frågor kring avgifter som behöver utredas ytterligare. Diskussioner har förts med Keml som kompletterat underlag till viss del. Statskontoret kommer att ev. utreda frågan och konsekvenser av detta. 8-10 kommuner har varit/är intresserade av denna tillsynsuppgift och har varit aktiva i frågan, bl.a. Stockholm, Göteborg, Malmö och några fler kommuner i Skåne. (Ansvarig på M-dep., kemikalieenheten, Maria Ås).
- Förorenade områden – Fördelning av ansvar för tillsyn mellan länsstyrelser och kommuner. Länsstyrelsen i Västra Götaland har ansvarat för en utredning som är på remiss till den 30 september. (Frågor kring ämnet kan ställas till Marie, ansvarig enhet är kemikalieenheten.)
- Gränsöverskridande transporter av avfall – Kommunerna har inte längre självklart tillsynen enligt MTF. Naturvårdsverket har lämnat hemställan till regeringen om att se över reglerna kring gränsöverskridande avfallstransporter. - M-dep kommer inte svar på detta just nu. Lst

Västra Götaland har i uppdrag att ta fram ett förslag om koncentration av länsstyrelsernas ansvar för tillsyn över detta.. Ska ske i samråd med övriga lät. och Tullverket, Innan detta uppdrag är redovisat är det inte aktuellt att göra något (Ansvarig på M-dep., Kemikalieenheten).

- Justering i Miljötillsynsförordningen kommer framöver. MSB har tillsynsansvar över aerosolbehållare enligt direktiv. Men det behöver utredas ngt. (internt regeringskansliet) mer kring konsekvenser bl.a. vad gäller finansiering innan ändring i MTF.
- Sevesodirektiv – revidering och förhandlingar under hösten. Forsvarsdepartementet har tillsatt en utredning som ska se över ansvarsfördelningen för tillstånd och tillsyn är ändamålsenlig och syftar till effektiv tillsyn i förhållande till miljöbalken. Utredningen ska redovisas senast den 29 juni 2012. (Frågor till M-dep., Marie eller Susanne Gerland).
- Avgifter för provning och tillsyn – Rättssekretariatet vill se över frågan som NV tidigare väckt och lämnat underlag om. Frågor har kommit både från näringslivet och miljöbalksmyndigheter. Ex. biogasanläggningar - vad är en rimlig avgift? (Ansvarig M-dep., Anna Josefsson och Susanne Gerland).
- Förslaget om MBD-koncentration har fastnat i beredningsläge. Det lutar åt att det blir fler län än i förslaget som kommer att få miljöprovning delegationer. Det är inte så troligt att förändringarna träder i kraft den 1 januari 2012. Ansvarig M-dep., Malin Wiik.
- Avfallsfrågor – (Ansvarig M-dep., Rättssekretariatet och kemikalieenheten).

Information från Miljösamverkan Sverige (MSS)

(Carina Lif) Miljösamverkan Sverige har tre nya projekt 2012:

Reach

MSS kommer att ansluta till Keml angående REACH-tillsyn och även samarbeta med NV. Tanken är att få så många länsstyrelser som möjligt att föra tillsynskampanjer.

- Länsstyrelsernas anslutning till samverkan (så många som möjligt)
- Handläggarstöd
- Fördjupning i tillsyn
- Skåneerfarenheterna
- Utsläpp från verksamheterna

Markavvattnings och tillsyn

På området finns många gamla tillstånd för inaktiva bolag. I tillstånden ges rätt att rensa diken m.m. som kan orsaka översvämningar. I de gamla tillstånden är liten hänsyn tagen till miljöhänsyn. Tanken med projektet är att hitta sätt att bedriva aktiv tillsyn över dessa verksamheter.

- Klimatförändringarnas påverkan (jordbruk)
- Finns vägledning?
- Konkreta tillsynsverktyg
- Handläggarstöd
- Samordning mellan länen

Artskydd

MSS tar fram en förstudie där erfarenheter lyfts fram från tillsynsmyndigheter som bedrivit sådan tillsyn. MSS lämnar över förstudien till NV som tar fram tillsynsvägledning.

MSS fortsätter arbetet med:

- MKN vatten och åtgärdsprogram
- Egenkontroll, recipientkontroll, vattenkraft
- Samsyn över verksamheter enligt 12 kap 6 §
- Samordna regional samverkan med Miljösamverkan Sverige. Tillsynsutbildning nästa vecka, miljöbalktillsyn för länsstyrelsehandläggarna (40 deltagare). Vidare tipsade Carina om en rapport om Tillsyn och en rapport om optimal tillsynsplan.

Kommentar av Ann-Sofie Eriksson

- Ansvariga myndigheter kan använda ToFR-webbplatsen för att sprida information och intresseförfrågningar. Man skulle kunna ha en lösenordskyddad sida med planering av aktiviteter och lista ut dem på något sätt, spridning av metodikfrågor, vägledning skulle kunna ske via ToFR, sakfrågor, tidig avstämning inför planering. Man kunde använda MSS som gör skanning varje vår.

Jordbruksverkets föreskrifter ska

- vara ändamålsenliga, förutsägbara och lättlästa.
- inte innehålla onödiga administrativa bördor för företag.
- ska komma ut från trycket i god tid före ikraftträdandet, normalt minst 1 månad före ikraftträdandet.
- utarbetas enligt en fastställd processen för att säkerställa det som nämnts ovan.

Föreskriftsprocessen i korthet

1. Genomgång av det inledande arbetet (bl.a. problembeskrivning och behovsanalys) och tidsplanen av avdelningsjuristen och eventuellt tillkommande arbete
2. Genomgång av AC för bedömning av behov och resursåtgång och beslut om fortsatt arbete
3. Utarbetande av föreskriftsförslag och konsekvensutredning inkl. ev. internremiss och tidigt samråd med remiss- och samrådsorgan
4. Juridisk kvalitetskontroll av avdelningsjurist och ev. ändring
5. Granskningsgruppen (normalt 5 arbetsdagar) och ev. ändring
6. Bedömning av AC om förslaget är färdigt för beslut om samråd eller remiss eller om det behöver ändras
7. Ev. obligatoriskt samråd (normalfallet minst tre veckor)
8. Sammanställning av synpunkter från samrådsorgan och bedömning av AC samt ev ändring
9. Formell remiss (bör vara minst 3 veckor).
10. Sammanställning av remissvar (normaltid 2 veckor) och bedömning av AC samt ev. ändring
11. Rättssekretariatets granskning (normaltid 5 arbetsdagar) och ev. ändring
12. AC beslutar att anmäla föreskriftsförslaget för GD-föredragning eller att det ska ändras
13. GD-dragning och ev. ändring
14. Ev. anmälan till Kommerskollegium av tekniska regler (minst 16 veckor före planerad beslutsdatum) och efterföljande GD-föredragning samt ev ändring
15. Tid mellan GD-beslut och ikraftträdande (minst 1 månad).

Totalt 5-6 mån

Aktuella områden inom miljöbalken

Handel och andra åtgärder med vilt levande djur- och växtarter som behöver skydd (8)

Markavvattningssakkunnig om vattenverksamhet (11)

Natur- och kulturvärden (12)

Växtnäring (12)

Genteknik (GMO) (13, 27)

Växtskyddsmedel (14)

(Retursystem för plastflaskor och metallburkar)

Tvårvillkor

Hitintills 2011

Inget inom miljöbalkens område så här långt.
Föreskrifter med anledning av att delar av Fiskeriverkets verksamhet hamnat på Jordbruksverket
Kvalitetskontroll frukt och grönt
Bisjukdomar
Stöd
Statistik
Kvalitetskrav utsäde

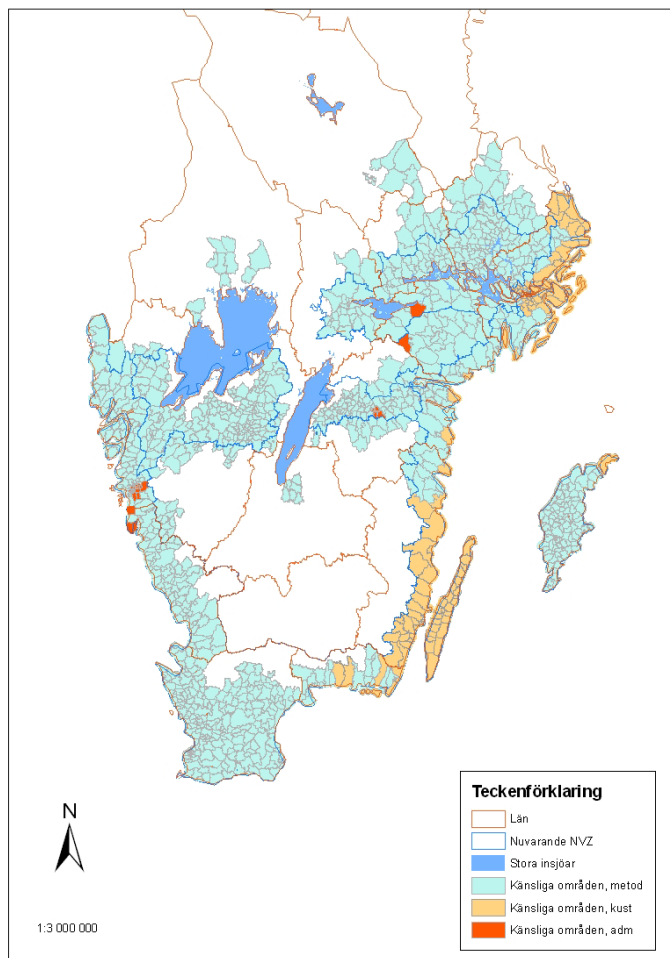
Direktiv om hållbar användning av växtskyddsmedel

Jordbruksverket jobbar med:

- Obligatorisk tillämpning av integrerat växtskydd
- Obligatorisk test av utrustning som används för att sprida växtskyddsmedel
- Obligatorisk utbildning av användare och distributörer av växtskyddsmedel

Nitratkänsliga områden

- Nya känsliga områden har utpekats.
- Utpekandet ska åtföljas av åtgärder för att minska läckaget av näringsämnen (N)
- Krav på lagringskapacitet stallgödsel, tidpunkter för spridning av stallgödsel och andra gödselmedel m.m.